

BİLGİ NOTU

Sirküler No : 2017/6
Konu : 10 Soruda İř Uyuşmazlıklarında Zorunlu Arabuluculuk Sistemi

Basında da oldukça geniş yer bulan 7036 sayılı İř Mahkemeleri Kanunu 25/10/2017 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Kanunun getirdiği en önemli yenilik olan zorunlu arabuluculuk sistemi 01/01/2018 tarihinde uygulanmaya başlayacak olup, konu hakkındaki önemli sorular ve bunların cevapları bilgi notumuzda düzenlenmiştir.

1. ZORUNLU ARABULUCULUK SİSTEMİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Getirilen yeni düzenleme ile daha önce hukukumuzda var olan ancak başvurusu tarafların takdirine bırakılan arabuluculuk yolu, bazı iř uyuşmazlıkları bakımından zorunlu hale gelmiştir. Kanunda sayılan durumlarda arabulucuya başvurmadan dava açılması halinde mahkeme usuli eksiklik nedeniyle davayı reddedecektir. Yani arabuluculuk başvurusu, sayılan uyuşmazlıklar bakımından “dava şartı” haline gelmiştir. Ayrıca, arabuluculuk süreci sonunda imzalanan tutanak tıpkı mahkeme kararları gibi “ilam” niteliğinde olacaktır.

2. HANGİ UYUşMAZLIKLAR BAKIMINDAN ARABULUCUYA GİTMEK ZORUNLUDUR?

İř Kanunu, Deniz İř Kanunu ve Basın İř Kanunu ile bireysel veya toplu iř sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurmak zorunludur. Yani  cret, fazla çalışma, yıllık izin, ulusal bayram ve genel tatil  creti, ikramiye, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı vb alacaklar ile işe iade talepleri bakımından önce arabulucuya gidilmelidir.

İř hukuku anlamında arabulucuya başvurma zorunluluğu yukarıda sayılanlarla sınırlı olup iř kazası veya meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat ile bunlarla ilgili tespit, itiraz ve rücu davaları hakkında arabulucuya başvurmadan da dava açılabilir.

3. ARABULUCUYA BAşVURMAK İÇİN SÜRE SINIRLAMASI VAR MIDIR?

İşe iade davası dışındaki hallerde alacaklar için öngörülen kanuni zamanaşımı süresi bitmeden arabulucuya başvurulması mümkündür. Ancak işe iade talepleri bakımından işçiler, fesih bildiriminin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde işe iade talebiyle arabulucuya başvurmak zorundadır. Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamaması h linde, son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren, iki hafta içinde iř mahkemesinde dava açılabilir.

4. HANGİ ARABULUCUYA BAşVURMAK GEREKİR?

Başvuru karşı tarafın, karşı taraf birden fazla ise bunlardan birinin yerleşim yerindeki veya için yapıldığı yerdeki arabuluculuk bürosuna, arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirilen yazı işleri müdürlüğüne yapılır. Arabulucu büro tarafından belirlenebileceği gibi, taraflar anlaşarak listeden herhangi bir arabulucu da seçebilir.

5. ARABULUCULUK BÜROSUNUN YETKİSİNE İTİRAZ EDİLEBİLİR Mİ? İTİRAZ HALİNDE SÜREÇ NASIL İşLER?

Arabulucu, görevlendirmeyi yapan büronun yetkili olup olmadığını kendiliğinden dikkate alamaz. Karşı taraf en geç ilk toplantıda, yerleşim yeri ve için yapıldığı yere ilişkin belgelerini sunmak suretiyle arabuluculuk bürosunun yetkisine itiraz edebilir. Bu durumda arabulucu, dosyayı ilgili sulh hukuk mahkemesine gönderilmek üzere büroya teslim eder. Mahkeme, harç alınmaksızın dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda yetkili b royu kesin olarak karara bağlar ve dosyayı büroya iade eder. Mahkeme kararı büro tarafından taraflara tebliğ edilir. Yetki itirazının reddi durumunda aynı arabulucu yeniden görevlendirilir.

Yetki itirazının kabul  durumunda ise kararın tebliğinden itibaren bir hafta içinde yetkili büroya başvurulabilir. Bu takdirde yetkisiz büroya başvurma tarihi yetkili büroya başvurma tarihi olarak kabul edilir.

6. ARABULUCUYA BAşVURDUKTAN SONRAKİ SÜREÇ NASIL İŐLER?

Başvuru yapıldıktan sonra arabulucu öncelikle görevlendirme konusunda tarafları bilgilendirir ve ilk toplantıya davet eder. Bilgilendirme ve davete ilişkin işlemlerini belgeye bağlar. Arabulucu, taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması yahut yapılan görüşmeler sonucunda anlaşmaya varılması veya varılamaması hallerinde arabuluculuk faaliyetini sona erdirir ve son tutanağı düzenleyerek durumu derhal arabuluculuk bürosuna bildirir.

7. ARABULUCULUK SÜRECİ NE KADAR SÜRER?

Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren üç hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hallerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta daha uzatılabilir.

8. ARABULUCUNUN TOPLANTI DAVETİNE RAğMEN TARAFLARDAN BİRİ TOPLANTIYA GELMEZSE NE OLUR?

Taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan taraf, son tutanakta belirtilir ve bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur. Ayrıca bu taraf lehine vek let ücretine hükmedilmez. Her iki tarafın da ilk toplantıya katılmaması sebebiyle sona eren arabuluculuk faaliyeti üzerine açılacak davalarda tarafların yaptıkları yargılama giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

9. ARABULUCULUK ÜCRETİ VE MASRAFLARI NASIL ÖDENECEKTİR?

Tarafların arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaları h linde, arabuluculuk  creti, Arabuluculuk Asgari  cret Tarifesi uyarınca ve aksi kararlaştırılmadı ca taraflarca eşit şekilde karşlanır. Bu durumda ücret, tarifede belirlenen iki saatlik ücret tutarından az olamaz.

İşe iade talebiyle yapılan görüşmelerde tarafların anlaşmaları durumunda ise arabulucuya ödenecek ücret, işçiye işe başlatılmaması h linde ödenecek tazminat miktarı ile çalıştırılmadığı süre için ödenecek ücret ve diğer haklarının toplamı üzerinden tarife uyarınca yapılacak yüzdelik hesap ile belirlenir.

Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya iki saatten az süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hallerinde, iki saatlik ücret tutarı Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenir. İki saatten fazla süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları h linde ise iki saati aşan kısma ilişkin ücret aksi kararlaştırılmadı ca taraflarca eşit şekilde tarifeye göre karşlanır. Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenen ve taraflarca karşlanan arabuluculuk  creti, yargılama giderlerinden sayılır. Arabuluculuk bürosu tarafından yapılması gereken zaruri giderler; arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması h linde anlaşma uyarınca taraflarca ödenmek, anlaşmaya varılamaması h linde ise ileride haksız çıkacak taraftan tahsil olunmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden karşlanır.

10. ASIL İŐVEREN VE ALT İŐVEREN İLİŐKİSİNİN BULUNMASI DURUMUNDA NE OLACAKTIR?

Asıl işveren-alt işveren ilişkisinin varlığı h linde işe iade talebiyle arabulucuya başvurulduğunda, anlaşmanın gerçekleşebilmesi için işverenlerin arabuluculuk görüşmelerine birlikte katılmaları ve iradelerinin birbirine uygun olması aranır. Birlikte katılım şartı yalnızca işe iade talepleri bakımından geçerli olup diğer alacak taleplerinde uygulanmaz.

Saygılarımızla,

TİLEGAL AVUKATLIK BÜROSU